

Sygn. akt VI GC 237/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 06 października 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) S.A. w Ł.

przeciwko: (...)w R.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda (...) S.A. w Ł. na rzecz pozwanego (...) w R. kwotę 3.617,00 zł (słownie: trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI GC 237/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 6 października 2014 r.

Pozwem wniesionym w sprawie, powódka (...) S.A. w Ł. wniosła o zasądzenie od (...) w R. kwoty 77.189,46 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu powódka wskazała, iż na kwotę 77.189,46 zł dochodzoną pozwem składają się należności związane z roszczeniami wynikającymi z umów o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń zawartych pomiędzy powódką a (...) Sp. z o.o. w W. z dnia 3 września 2012 r. i 3 września 2013 r. oraz umów o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń zawartych pomiędzy powódką a M. P. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) M. P. z dnia 3 czerwca 2013 r., powódką a (...) Sp. z o.o. w W. z dnia 21 stycznia 2013 r. a także powódką a (...) Sp. z o.o. w W. z dnia 8 listopada 2012 r. Ponadto na kwotę dochodzoną pozwem składają się należności związane z roszczeniami wynikającymi z umowy o współpracy w zakresie zarządzania płynnością zawartej pomiędzy powódką a (...) S.A. w S. dnia 29 czerwca 2012 r.

Powódka podniosła, iż na mocy umowy o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 3 września 2012 r. zawartej z (...) Sp. z o.o. w W., poręczyła istniejące i niewymagalne, jak również przyszłe zobowiązania szpitali wymienionych w załączniku nr 1 do umowy, w tym również pozwanego, do górnej granicy określonej w tej umowie. Strony ustaliły sposób realizacji przedmiotowej umowy i terminy płatności. W wykonaniu swojego zobowiązania, wynikającego z w/w umowy poręczenia, powódka przekazała dostawcy zestawienie faktur poręczonych z dnia 30 września 2013 r. Z uwagi na fakt, iż pozwany nie uregulował swoich zobowiązań wobec dostawcy

wynikających z faktur VAT nr (...) powódka w wykonaniu swego zobowiązania, spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktur, powiększoną o odsetki naliczone od daty wymagalności do dnia spłaty zobowiązań Szpitala przez spółkę (...) S.A., a następnie pomniejszoną o przysługującą powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy wpłynęła kwota 28.194,20 zł. Tym samym powódka wstąpiła w prawa zaspokojonego wierzyciela do wysokości dokonanej zapłaty. Niniejszym pozwem powódka dochodzi od pozwanego kwoty 28.681,79 zł tytułem należności głównej oraz kwoty 2.116,08 zł tytułem należnych powódce odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 3 kwietnia 2014 r.

Na mocy umowy o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń zawartej z (...) Sp. z o.o. dnia 3 września 2013 r. powódka poręczyła istniejące i niewymagalne, jak również przyszłe zobowiązania szpitali wymienionych w załączniku nr 1 do umowy - w tym również pozwanego, do górnej granicy określonej w tej umowie. Strony ustaliły sposób realizacji przedmiotowej umowy i terminy płatności. W wykonaniu swojego zobowiązania wynikającego z w/w umowy poręczenia, powódka przekazała dostawcy zestawienie faktur poręczonych z dnia 30 października 2013 r. Z uwagi na fakt, że pozwany nie uregulował swoich zobowiązań wobec dostawcy wynikających z faktury VAT nr (...) powódka, w wykonaniu swego zobowiązania wynikającego z umowy poręczenia, spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającą z w/w faktury powiększoną o odsetki naliczone od daty wymagalności do dnia spłaty zobowiązań Szpitala przez spółkę (...), pomniejszoną następnie o należną powódce prowizję operacyjną, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została uiszczona kwota 1.184,91 zł. Tym samym powódka w dniu zapłaty wstąpiła w prawa zaspokojonego wierzyciela do wysokości dokonanej zapłaty. Niniejszym pozwem, powódka dochodzi od pozwanego kwoty 1.205,40 zł tytułem należności głównej i 66,54 zł tytułem należnych powódce odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 3 kwietnia 2014 r.

Na mocy umowy o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielenia poręczeń zawartej z M. P. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) M. P. dnia 3 czerwca 2013 r., powódka poręczyła istniejące i niewymagalne jak również przyszłe zobowiązania szpitali, określonych w załączniku nr 1 do umowy, w tym również pozwanego do górnej granicy określonej w umowie. Strony ustaliły sposób realizacji przedmiotowej umowy i terminy płatności. W wykonaniu swego zobowiązania, wynikającego z w/w umowy poręczenia powódka przekazała dostawcy zestawienie faktur poręczonych z dnia 5 listopada 2013 r., 3 października 2013 r., 4 września 2013 r. oraz 13 listopada 2013 r. Z uwagi na fakt, iż pozwany nie zrealizował zobowiązań względem dostawcy wynikających z faktury nr (...) powódka w dniu 27 listopada 2013 r., w wykonaniu umowy poręczenia spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktury powiększoną o odsetki ustawowe należne od dnia wymagalności do dnia zapłaty, która została pomniejszona o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy wpłynęła kwota 332,80 zł. W wyniku przedmiotowej zapłaty powódka wstąpiła w prawa zaspokojonego wierzyciela do wysokości dokonanej zapłaty. Niniejszym pozwem powódka dochodzi od pozwanego 335,15 zł tytułem należności głównej oraz 16,00 zł tytułem należnych powódce odsetek ustawowych wyliczonych na 3 kwietnia 2014 r.

Z uwagi na fakt, iż pozwany nie zrealizował zobowiązań względem w/w dostawcy wynikających z faktur nr (...) powódka w dniu 22 listopada 2013 r. w wykonaniu umowy poręczenia spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktur powiększoną o odsetki ustawowe od dnia wymagalności do dnia zapłaty, która została pomniejszona o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została przelana kwota 821,96 zł. W wyniku przedmiotowej zapłaty powódka wstąpiła w prawa zaspokojonego wierzyciela do wysokości dokonanej zapłaty. Niniejszym pozwem powódka dochodzi od pozwanego kwoty 827,75 zł tytułem należności głównej oraz kwoty 41,64 zł tytułem należnych powódce odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 3 kwietnia 2014 r.

Z uwagi na fakt, iż pozwany nie zrealizował zobowiązań względem w/w dostawcy wynikających z faktury nr (...) powódka w dniu 7 listopada 2013 r. w wykonaniu umowy poręczenia spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktur powiększoną o odsetki ustawowe od dnia wymagalności do dnia zapłaty, która została pomniejszona o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została przelana kwota 962,88 zł. W wyniku przedmiotowej zapłaty powódka wstąpiła w prawa zaspokojonego wierzyciela do wysokości

dokonanej zapłaty. Niniejszym pozwem powódka dochodzi od pozwanego kwoty 969,67 zł tytułem należności głównej oraz kwoty 53,53 zł tytułem należnych powódce odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 3 kwietnia 2014 r.

Z uwagi na fakt, iż pozwany nie zrealizował zobowiązań względem w/w dostawcy wynikających z faktury nr (...) powódka w dniu 23 października 2013 r., w wykonaniu umowy poręczenia spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktur powiększoną o odsetki ustawowe od dnia wymagalności do dnia zapłaty, która została pomniejszona o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została przelana kwota 3.701,34 zł. W wyniku przedmiotowej zapłaty powódka wstąpiła w prawa zaspokojonego wierzyciela do wysokości dokonanej zapłaty. Niniejszym pozwem powódka dochodzi od pozwanego kwoty 3.727,43 zł tytułem należności głównej oraz kwoty 219,05 zł tytułem należnych powódce odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 3 kwietnia 2014 r.

Z uwagi na fakt, iż pozwany nie zrealizował zobowiązań względem w/w dostawcy wynikających z faktury nr (...) powódka w dniu 7 października 2013 r. w wykonaniu umowy poręczenia spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktur powiększoną o odsetki ustawowe od dnia wymagalności do dnia zapłaty, która została pomniejszona o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została przelana kwota 2.302,96 zł. W wyniku przedmiotowej zapłaty powódka wstąpiła w prawa zaspokojonego wierzyciela do wysokości dokonanej zapłaty. Niniejszym pozwem powódka dochodzi od pozwanego kwoty 2.319,19 zł tytułem należności głównej oraz kwoty 154,46 zł tytułem należnych powódce odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 3 kwietnia 2014 r.

Na mocy umowy o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń zawartej z (...) Sp. z o.o. dnia 21 stycznia 2013 r., powódka poręczyła istniejące i niewymagalne, jak również przyszłe zobowiązania szpitali wymienionych w załączniku nr 1 do umowy, w tym również pozwanego do górnej granicy określonej w tej umowie. Strony ustaliły sposób realizacji przedmiotowej umowy i terminy płatności. W wykonaniu swojego zobowiązania, wynikającego z w/w umowy poręczenia, powódka przekazała dostawcy zestawienie faktur poręczonych z dnia 11 października 2013 r. Z uwagi na fakt, iż pozwany nie uregulował swoich zobowiązań względem dostawcy wynikających z faktur VAT nr (...) powódka, w wykonaniu swego zobowiązania, spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktur powiększoną o odsetki ustawowe od dnia wymagalności do dnia zapłaty, która została pomniejszona o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została uiszczona kwota 3.777,80 zł. W wyniku dokonanej zapłaty powódka wstąpiła w prawa zaspokojonego wierzyciela do wysokości dokonanej zapłaty. Niniejszym pozwem powódka dochodzi od pozwanego kwoty 3.849,00 zł tytułem należności głównej oraz kwoty 211,11 zł tytułem należnych powódce odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 3 kwietnia 2014 r.

Z uwagi na fakt, iż pozwany nie uregulował swoich zobowiązań względem w/w dostawcy wynikających z faktur VAT nr (...) powódka, spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktur powiększoną o odsetki ustawowe od dnia wymagalności do dnia zapłaty, która została pomniejszona o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została przelana kwota 11.972,33 zł. W wyniku dokonanej zapłaty powódka wstąpiła w prawa zaspokojonego wierzyciela do wysokości dokonanej zapłaty. Niniejszym pozwem powódka dochodzi od pozwanego kwoty 12.197,99 zł tytułem należności głównej oraz kwoty 512,66 zł tytułem należnych powódce odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 3 kwietnia 2014 r.

Na mocy umowy o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielenia poręczeń zawartej z (...) Sp. z o.o. z dnia 8 listopada 2012 r., powódka poręczyła istniejące i niewymagalne, jak również przyszłe zobowiązania szpitali wymienionych w załączniku nr 1 do umowy, w tym również pozwanego do górnej granicy określonej w tej umowie. Strony ustaliły sposób realizacji przedmiotowej umowy i terminy płatności. W wykonaniu swojego zobowiązania, wynikającego z w/w umowy poręczenia, powódka poręczyła faktury wymienione w zestawieniu faktur poręczonych z dnia 11 września 2013 r. Z uwagi na fakt, iż pozwany nie uregulował swoich zobowiązań względem dostawcy wynikających z faktur VAT nr (...) powódka, w wykonaniu umowy poręczenia w dniu 23 października 2013 r. spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktur, która została pomniejszona o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została przelana kwota 63.711,51 zł. Spłata nastąpiła

poprzez potrącenie w/w kwoty z wierzytelności przysługującej powódce względem dostawcy z innego tytułu. W wyniku przedmiotowej zapłaty powódka wstąpiła w prawa zaspokojonego wierzyciela do wysokości dokonanej zapłaty. Niniejszym pozwem powódka dochodzi od pozwanego kwoty 11.178,00 zł tytułem należności głównej oraz 644,96 zł tytułem należnych powódce odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 3 kwietnia 2014 r.

Na mocy umowy o współpracy w zakresie zarządzania płynnością zawartej dnia 29 czerwca 2012 r. przez powódkę z (...) S.A., powódka poręczyła istniejące i niewymagalne, jak również przyszłe zobowiązania szpitali wymienionych w załączniku nr 1 do umowy, w tym również pozwanego do górnej granicy określonej w tej umowie. Strony ustaliły sposób realizacji przedmiotowej umowy i terminy płatności. W wykonaniu swojego zobowiązania wynikającego z w/w umowy poręczenia, powódka przekazała dostawcy zestawienie faktur poręczonych z dnia 27 września 2013 r. Z uwagi na fakt, iż pozwany nie uregulował swoich zobowiązań względem dostawcy wynikających z faktur VAT nr: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) powódka, w wykonaniu swego zobowiązania spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktur VAT, powiększoną o odsetki naliczone od daty wymagalności do dnia zapłaty, następnie pomniejszoną o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została uiszczona kwota 26.975,47 zł. W wyniku przedmiotowej zapłaty powódka wstąpiła w prawa zaspokojonego wierzyciela do wysokości dokonanej zapłaty.

W odniesieniu do należności wynikających z faktur (...), w związku z okolicznością, iż pozwany regulował w/w należności po terminie wymagalności, powódka dochodzi jedynie należności odsetkowych. Mając na uwadze powyższe, niniejszym pozwem powódka dochodzi od pozwanego następujących należności: kwoty 6.882,99 zł tytułem należności głównej oraz kwoty 979,07 zł tytułem należnych powódce odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 3 kwietnia 2014 r.

Pismem z dnia 15 stycznia 2014 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty należności dochodzonych niniejszym pozwem jednakże do dnia wytoczenia powództwa pozwany nie zadośćuczynił przedmiotowemu żądaniu.

Podsumowując uzasadnienie pozwu powódka wskazała, że w niniejszym procesie dochodzi od pozwanego kwoty 77.189,46 zł na którą składa się kwota 72.174,36 zł tytułem należności głównych oraz kwota 5.015,10 zł tytułem należnych powódce odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 3 kwietnia 2014 r.

Dnia 17 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Łodzi Wydział I Cywilny wydał w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu, sygn. akt I Nc 181/14.

Pismem z dnia 14 maja 2014 r. (data prezentaty) pozwany wniósł sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty zaskarżając powyższy nakaz zapłaty (k. 492-495) w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości jednocześnie zarzucając niewłaściwość Sądu Okręgowego w Łodzi, nieistnienie zobowiązania pozwanego wobec powoda, brak legitymacji procesowej czynnej po stronie powoda a także nieważność i pozorność umów:

1. współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 3 września 2012 r. zawartej przez powoda z (...) Sp. z o.o. w W.
2. współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 3 czerwca 2013 r. zawartej przez powoda z M. P. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) w K.
3. współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 21 stycznia 2013 r. zawartej przez powoda z (...) Sp. z o.o. w W.
4. współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 8 listopada 2012 r. zawartej przez powoda z (...) Sp. z o.o. w W.
5. współpracy w zakresie zarządzania płynnością finansową z dnia 29 czerwca 2012 r. zawartej przez powoda z (...) S.A. w S.

6. w części dotyczącej zmiany wierzyciela pozwanego ((...) Sp. z o.o., (...) w K., (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., (...) S.A. w S.) na powoda.

Ponadto pozwany zarzucił nieuwzględnienie przez powoda zapłaty należności wynikających z faktur wystawionych przez (...) Sp. z o.o. oraz nie udowodnienia roszczenia odsetkowego w odniesieniu do należności pozostałych dostawców przez niewykazanie terminów wymagalności odsetek.

W uzasadnieniu sprzeciwu strona pozwana, przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, podniosła zarzut niewłaściwości Sądu Okręgowego w Łodzi wnioskując o przekazanie sprawy do Sądu Okręgowego w Rzeszowie jako Sądu miejscowo właściwego w sprawie.

W zakresie żądania pozwu pozwany zarzucił brak legitymacji procesowej po stronie powoda oraz nieważność umów o współpracy w zakresie obsługi wierzycielności i udzielania poręczeń zawartych przez powoda z dostawcami-wierzycielami pozwanego, powołując się na przepis art. 54 ust 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 217). Odnosząc się do powyższego unormowania ustawowego, pozwany wskazał, że czynnością prawną w rozumieniu w/w przepisu jest zapłata przez powoda za zobowiązania pozwanego wobec wykonawców pozwanego, w wyniku której nastąpić miała zmiana wierzycieli Szpitala. Ponadto odwołując się do wykładni w/w przepisu, pozwany wskazał, iż regulacja ta, obejmuje wszystkie czynności, które mają prowadzić do zmiany wierzyciela i chodzi nie tylko o czynności prawne z udziałem szpitali, ale również i te czynności, które opisany skutek wobec szpitali mają wywołać. Chodzi więc zatem o takie umowy, które są de facto cesją wierzycielności. Organ założycielski pozwanego Szpitala nie wyraził zgody na zmianę wierzycieli Szpitala. Pozwany przywołując orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazał, iż umowy o współpracy zostały zawarte przez powoda z naruszeniem prawa w tych częściach, które w istocie prowadzą do zmiany wierzyciela z pozwanego na powoda w związku z tym obarczone są sankcją nieważności. Zawierając bez zgody podmiotu tworzącego, umowy z powodem, których skutkiem miało być przejście na powoda przysługujących im wierzycielności w stosunku do pozwanego - zamawiającego, wykonawcy, złamali zakaz przewidziany w art. 54 ustawy o działalności leczniczej i art. 53 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej co spowodowało nieważność tych czynności prawnych w części prowadzącej do zmiany wierzyciela Szpitala. Pozwany podniósł, iż w przedmiotowej sprawie zawarcie przez dostawców pozwanego tj. (...) Sp. z o.o., (...), E., (...) S.A. z powódką, umów o współpracy doprowadziło także do naruszenia umownych zakazów zmiany wierzyciela.

Pozwany zarzucił również, że powód domaga się zasądzenia należności zapłaconych przez pozwanego przed wytoczeniem powództwa, wynikających z faktur nr (...) wystawionych przez (...) Sp. z o.o. Ponadto, pozwany podniósł, iż powód w zakresie roszczenia odsetkowego wynikającego z należności (...) Sp. z o.o., (...) S.A. nie udowodnił terminów zapłaty należności głównych a w konsekwencji terminów wymagalności odsetek za opóźnienie. W umowach nr (...) strony zawarły postanowienie, zgodnie z którym zapłata należności wynikających z faktur miała być dokonywana w terminie 30 dni od daty dostawy towaru i otrzymania faktury VAT przez pozwanego. Powód nie udowodnił żadnej z tych okoliczności i w efekcie podane przez niego terminy wymagalności zapłaty nie znajdują potwierdzenia w dokumentach. Błędnie została także określona wysokość odsetek.

Postanowieniem z dnia 16 maja 2014 r. Sąd Okręgowy w Łodzi I Wydział Cywilny stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie, jako właściwemu do rozpoznania i rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, sygn. akt I C 755/14.

Zarządzeniem Prezesa Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 10 lipca 2014 r. na podstawie § 55 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. nr 38, poz. 249. z późn. zm.) przedmiotowa sprawa została skierowana do rozpoznania do Wydziału VI Gospodarczego Sądu Okręgowego w Rzeszowie.

Pismem z dnia 8 sierpnia 2014 r. (data prezentaty k. 569-587) strona powodowa ustosunkowała się do zarzutów strony pozwanej zawartych w sprzeciwie od nakazu zapłaty podtrzymując swoje stanowisko w sprawie. Powódka w uzasadnieniu pisma przedstawiła szczegółowo swoją argumentację na poparcie zajętego w sprawie stanowiska

przycząc treść spornych przepisów oraz poglądy doktryny i orzecznictwa w przedmiotowej materii prawnej. Ponadto powódka wskazała, iż nie otrzymała środków pieniężnych wynikających ze spłat należności z faktur (...) albowiem pozwany spłacał należności z faktur wskazanych w niniejszym pozwie na rachunek innego podmiotu niż powódka czynił to na rachunek podmiotu nieuprawnionego. Tym bardziej, iż pozwany o poręczeniu zobowiązań był informowany przez swoich dostawców jak i powódkę. Dodatkowo powódka odnosząc się do zarzutów nieudowodnienia terminów doręczenia faktur, wskazała, że pozwany kwestionując prawidłowość określenia terminów wymagalności pomimo wcześniejszego zaakceptowania faktur, zaksięgowania ich i odebrania towaru, powinien tę okoliczność udowodnić nie zaś ograniczać się do kwestionowania wszystkich faktów dowodzonych przez powoda. Na tą okoliczność powódka przywołała orzecznictwo Sądu Najwyższego.

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 1 października 2014 r. złożonym na rozprawie w dniu 6 października 2014 r. wraz z załącznikami podtrzymał dotychczasowe twierdzenia i zarzuty oraz wnioski o oddalenie powództwa w całości. Wskazał także, iż należności wynikające z faktur nr: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) i (...) wystawionych przez (...) S.A. w S. zostały przez pozwanego zapłacone w dniach 9 czerwca 2014 r., 19 sierpnia 2013 r. i 26 sierpnia 2013 r. na konto wierzyciela. O tę kwotę powinien ograniczyć powództwo powód, jeśli twierdzi, że wszedł w prawa zaspokojonego wierzyciela w miejsce (...) S.A.

W uzasadnieniu powyższego pisma pozwany podtrzymując stanowisko wyrażone w sprzeciwie od nakazu zapłaty ustosunkował się do pisma powódki z dnia 8 sierpnia 2014 r., przedstawiając argumentację, która jego zdaniem przemawia za nieważnością przedmiotowych umów gwarancji czy też współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń. Na poparcie swojego stanowiska pozwany przedstawił poglądy doktryny oraz orzecznictwo sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany (...) w R. w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu zawarł z przedsiębiorcą, wyłonionym w wyniku przetargu, (...) Sp. z o.o. w W., dnia 8 czerwca 2011 r., umowę o nr (...), której przedmiotem była dzierżawa aparatów do hemodializ. Ponadto pozwany zawarł z w/w przedsiębiorcą następujące umowy; umowę o nr (...) z dnia 29 marca 2013 r., której przedmiotem był zakup i dostawa sprzętu do hemodializ; umowę o nr (...) z dnia 27 maja 2013 r., której przedmiotem był zakup i dostawa środków dezynfekujących oraz umowę nr (...) z dnia 8 sierpnia 2013 r., o nr (...), której przedmiotem był zakup i dostawa sprzętu medycznego.

Do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, pozwany dołączył projekty umów, w których zawarł zakaz podejmowania bez swojej uprzedniej pisemnej zgody jakichkolwiek czynności, w szczególności zawierania umów, których skutkiem mogłoby być przejście na osobę trzecią wierzytelności przysługującej wykonawcy w stosunku do zamawiającego albo wstąpienie osoby trzeciej w prawa zaspokojonego wierzyciela. (...) Sp. z o.o., który wygrał rozpisane przetargi podpisał umowę o treści zgodnej z projektami załączonymi do SIWZ. Ponadto w postępowaniach przetargowych pozwany wymagał od oferenta złożenia oświadczenia o zapoznaniu się z SIWZ i przyjęciu jej bez zastrzeżeń. (...) Sp. z o.o. złożył w/w oświadczenie akceptując ustanowiony zakaz.

Dowód: odpis KRS strony powodowej z 24.10.2013 r. (k. 20-29), odpis KRS strony pozwanej z 30.10.2013 r. (k. 30-35), umowa nr (...) z dnia

08.06.2011 r. w tym par 3 ust 6 niniejszej umowy, (k. 406-408) umowa nr (...) z dnia 29.03.2013 r. par 4 ust 2 niniejszej umowy (k. 499-501), umowa nr (...) z dnia 27.05.2013 r. w tym par 5 ust 2 niniejszej umowy (k. 502-504), umowa nr (...) z dnia 08.08.2013 r. w tym par 4 ust 2 niniejszej umowy (k. 505-507), formularz ofertowy z oświadczeniem z dnia 26.05.2011 r. do umowy nr (...) (k. 408), formularz ofertowy z postępowania nr (...) do umowy nr (...) (k. 501), formularz ofertowy z oświadczeniem z dnia 09.05.2013 r. do umowy nr (...) (k. 504), formularz ofertowy z oświadczeniem z dnia 24.07.2013 r., do umowy nr (...) (k. 507).

Dnia 16 lipca 2012 r. pozwany w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu, zawarł z przedsiębiorcą wyłonionym w wyniku przetargu M. P. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą

(...) z siedzibą w K., umowę nr (...), której przedmiotem był zakup i dostawa szwów chirurgicznych i materiałów dodatkowych do przeprowadzania zabiegów operacyjnych. Przedmiotowa umowa została zmieniona aneksem z dnia 13 stycznia 2014 r.

Do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pozwany dołączył projekt umowy, w której zawarł zakaz podejmowania bez swojej uprzedniej pisemnej zgody jakichkolwiek czynności w szczególności zawierania umów, których skutkiem mogłoby być przejście na osobę trzecią wiarytelności przysługującej wykonawcy w stosunku do zamawiającego albo wstąpienie osoby trzeciej w prawa zaspokojonego wierzyciela. Przedsiębiorca M. P. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) wyłoniony w wyniku przetargu, podpisał umowę o treści zgodnej z projektem dołączonym do SIWZ. Ponadto w postępowaniu przetargowym pozwany wymagał od oferenta złożenia oświadczenia o zapoznaniu się z SIWZ i przyjęciu jej bez zastrzeżeń. Przedsiębiorca M. P. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) stosowne oświadczenie złożył akceptując tym samym ustanowiony zakaz.

Dowód: umowa nr (...) z dnia 16.07.2012 r. wraz z aneksem z dnia 13.01.2014 r. w tym § 4 ust 2 niniejszej umowy (k. 508-509), formularz ofertowy wraz z oświadczeniem z dnia 24.04.2012 r. do umowy nr (...) (k. 510).

Dnia 11 maja 2012 r. pozwany w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu, zawarł z przedsiębiorcą wyłonionym w wyniku przetargu (...) Sp. z o.o. w W. umowę nr (...), której przedmiotem był zakup, dostawa i przechowanie wyrobów medycznych. Ponadto dnia 11 czerwca 2012 r. pozwany z w/w przedsiębiorcą zawarł umowę nr (...), której przedmiotem był również zakup, dostawa i przechowanie wyrobów medycznych.

Do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego pozwany dołączył projekty umów, w których zawarł zakaz podejmowana bez swojej uprzedniej pisemnej zgody, jakichkolwiek czynności, w szczególności zawierania umów, których skutkiem mogłoby być przejście na osobę trzecią wiarytelności przysługującej wykonawcy w stosunku do zamawiającego albo wstąpienie osoby trzeciej w prawa zaspokojonego wierzyciela. (...) Sp. z o.o., który został wyłoniony w wyniku przetargu, podpisał umowy o treści zgodnej z projektami załączonymi do SIWZ. Ponadto w postępowaniach przetargowych pozwany wymagał od oferenta złożenia oświadczeń o zapoznaniu się z SIWZ i przyjęciu jej bez zastrzeżeń. (...) Sp. z o.o. złożyła takie oświadczenie akceptując tym samym ustanowiony zakaz.

Dowód: umowa nr (...) z dnia 11.05.2012 r. (k. 512-513), umowa nr (...) z dnia 11.06.2012 r. wraz z § 6 ust 2 niniejszych umów (k. 515-516), formularz ofertowy z oświadczeniem z dnia 12.04.2012 r., do umów nr (...) (k. 514-517).

Dnia 7 grudnia 2010 r., pozwany w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu, zawarł z przedsiębiorcą wyłonionym w wyniku przetargu (...) Sp. z o.o. w W., umowę nr (...), której przedmiotem był zakup, dostawa i przechowanie sprzętu do zabiegów naczyniowych. Umowa ta, została zmieniona aneksami: z dnia 1 stycznia 2012 r., z dnia 25 kwietnia 2012 r. i z dnia 23 maja 2013 r. Ponadto dnia 11 maja 2012 r. pozwany w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu, zawarł z w/w przedsiębiorcą umowę nr (...), której przedmiotem był zakup, dostawa i przechowanie wyrobów medycznych.

Do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego pozwany załączył projekty umów w których zawarł zakaz podejmowania bez swojej uprzedniej pisemnej zgody jakichkolwiek czynności, w szczególności zawierania umów, których skutkiem mogłoby być przejście na osobę trzecią wiarytelności przysługującej wykonawcy w stosunku do zamawiającego albo wstąpienie osoby trzeciej w prawa zaspokojonego wierzyciela. (...) Sp. z o.o. wyłoniony w wyniku przetargu podpisał umowy o treści zgodnej z projektami dołączonymi do SIWZ. Ponadto w postępowaniach przetargowych pozwany wymagał od oferenta złożenia oświadczeń o zapoznaniu się z SIWZ i przyjęciu jej bez zastrzeżeń. (...) Sp. z o.o. złożył takie oświadczenia akceptując tym samym ustanowiony zakaz.

Dowód: umowa nr (...) z dnia 07.12.2010 r. wraz z aneksami z dnia 01.01.2012 r., z dnia 25.04.2012 r. i z dnia 23.05.2013 r. (k. 518-522), , umowa nr (...) z dnia 11.05.2012 r. wraz z § 6 ust 2 niniejszych umów (k. 523-524),

formularz ofertowy z oświadczeniem z dnia 08.11.2010 r., do umowy nr (...), formularz ofertowy z oświadczeniem z dnia 13.04.2012 r. do umowy nr (...) (k. 522, 525).

Dnia 3 października 2012 r. pozwany w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu, zawarł z przedsiębiorcą (...) S.A. w S., umowę nr (...), której przedmiotem był zakup i dostawa leków, płynów infuzyjnych i płynów do żywienia pozajelitowego. Umowa ta, została zmieniona aneksem z dnia 27 września 2013 r. Ponadto pozwany dnia 19 października 2012 r. w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawarł z w/w przedsiębiorcą umowę nr (...), której przedmiotem był zakup i dostawa leków i płynów infuzyjnych oraz płynów do żywienia pozajelitowego. Dodatkowo pozwany z w/w przedsiębiorcą dnia 10 maja 2013 r. zawarł umowę nr (...), której przedmiotem był zakup i dostawa antybiotyków. Powyższa umowa, została zmieniona aneksem z dnia 31 stycznia 2014 r.

Do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego pozwany dołączył projekty umów, w których zawarł zakaz podejmowania bez swojej uprzedniej pisemnej zgody jakichkolwiek czynności, w szczególności zawierania umów, których skutkiem mogłoby być przejście na osobę trzecią wierzycielności przysługującej wykonawcy w stosunku do zamawiającego albo wstąpienie osoby trzeciej w prawa zaspokojonego wierzyciela. Przedsiębiorca wyłoniony w wyniku przetargu (...) S.A. podpisał umowy o treści zgodnej z projektami załączonymi do SIWZ. W postępowaniach przetargowych pozwany wymagał od oferenta złożenia oświadczeń o zapoznaniu się z SIWZ i przyjęci jej bez zastrzeżeń. Wykonawca(...)S.A. złożył takie oświadczenie akceptując tym samym ustanowiony zakaz.

Dowód: umowa nr (...) z dnia 03.10.2012r. wraz z aneksem z dnia 27.09.2013 r. w szczególności § 4 ust 2 niniejszej umowy (k. 526-529), umowa nr (...) z dnia 19.10.2012 r. w szczególności § 4 ust 2 niniejszej umowy (k. 530-531), umowa nr (...) z dnia 10.05.2014 r. wraz z aneksem z dnia 31.01.2014 r. w szczególności § 4 ust 2 niniejszej umowy (k. 532-534), formularz ofertowy z oświadczeniem z dnia 17.09.2012 r. do umów nr (...) r., formularz ofertowy z dnia 28.03.2013 r. do umowy nr (...) (k. 529, 535-536).

Dnia 29 czerwca 2012 r. powódka (...) S.A. jako podmiot profesjonalnie zajmujący się obrotem wierzycielnościami i windykacją wierzycielności, a także pośrednictwem pieniężnym, udzielaniem kredytów oraz badaniem rynku finansowego, zawarła z (...) S.A. z siedzibą w S. - dostawcą pozwanego szpitala, umowę o współpracy w zakresie zarządzania płynnością. Na mocy przedmiotowej umowy powódka poręczyła istniejące i niewymagalne, jak również przyszłe zobowiązania szpitali wymienionych w załączniku nr 1 do umowy, w tym również pozwanego z tytułu należności głównej wraz z odsetkami. Dostawca zobowiązał się do przekazywania powódce zestawienia wszystkich faktur VAT, wystawionych w danym miesiącu kalendarzowym w terminie określonym w § 1 pkt 6 umowy. W przypadku gdyby Szpital nie wywiązał się ze swojego zobowiązania i nie regulował zobowiązań wobec dostawcy, strony ustaliły, iż datą zawiadomienia powódki o tym fakcie, jest 15 dzień miesiąca, w którym upłynął termin wymagalności zobowiązania Szpitala - w przypadku faktur, których termin wymagalności upłynął między 1 a 15 dniem miesiąca. W przypadku faktur, których termin wymagalności upłynął między 16 a 31 dniem miesiąca datą zawiadomienia powódki jest ostatni dzień miesiąca co wynikało z par 3 ust 1 umowy. W terminie 45 dni od dnia otrzymania przedmiotowego zawiadomienia, powódka zobowiązała się dokonać zapłaty na rzecz dostawcy poręczonego zobowiązania, powiększonego o należne odsetki ustawowe naliczone od daty wymagalności zobowiązań Szpitala do dnia zapłaty (par 3 ust 2 umowy). W wykonaniu swojego zobowiązania wynikającego z w/w umowy poręczenia powódka przekazała dostawcy zestawienie faktur poręczonych z dnia 27 września 2013 r. O zawarciu umowy poręczenia oraz poręczeniu zobowiązań Szpitala przez powódkę, pozwany Szpital poinformowany został odrębnymi pismami.

Dowód: umowa o współpracy w zakresie zarządzania płynnością z dnia 29 czerwca 2012 r. wraz załącznikami i aneksami, zestawienie faktur poręczonych z dnia 27 września 2013 r., pismo powódki o zawarciu umowy poręczenia oraz poręczeniu zobowiązań Szpitala przez powódkę (k. 277-456).

Przedmiotowo podobne umowy powódka zawierała także z innymi dostawcami pozwanego Szpitala.

Dnia 3 września 2012 r. powódka zawarła z dostawcą pozwanego Szpitala (...) Sp. z o.o. w W. umowę o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń. Na mocy przedmiotowej umowy powódka poręczyła analogicznie jak w poprzedniej umowie z dostawcą (...) S.A., istniejące i niewymagalne jak również przyszłe zobowiązania szpitali wymienionych w załączniku nr 1 do umowy - w tym również pozwanego, do górnej granicy określonej w tej umowie i wynoszącej 15.100.000.00 zł (§ 1 ust 4 umowy w brzmieniu nadanym aneksem nr (...)) przy czym poręczenie obejmowało zarówno zobowiązania z tytułu należności głównych jak i odsetek. Dostawca zobowiązał się do przekazywania powódce zestawienia wszystkich faktur VAT wystawianych w danym miesiącu kalendarzowym w wykonaniu umów zawieranych z zakładami wskazanymi w załączniku nr 1 do umowy w tym także z pozwanym, na koniec miesiąca, w którym je wystawiono, nie później jednak niż do 10 - go dnia następnego miesiąca (§ 1 ust 6 umowy). W przypadku gdyby pozwany Szpital nie wywiązał się ze swojego zobowiązania i nie uregulował zobowiązań względem dostawcy, strony ustaliły, że datą zawiadomienia powódki o konieczności spłaty poręczonego zobowiązania będzie ostatni dzień miesiąca, w którym upłynął termin wymagalności poręczonego zobowiązania Szpitala (§ 3 ust 1 umowy). W terminie 24 dni od dnia otrzymania przedmiotowego zawiadomienia, powódka zobowiązała się dokonać zapłaty na rzecz dostawcy poręczonego zobowiązania. W wykonaniu swojego zobowiązania, wynikającego z w/w umowy poręczenia powódka przekazała dostawcy zestawienie faktur poręczonych z dnia 30 września 2013 r. O zawarciu umowy poręczenia oraz poręczeniu zobowiązań Szpitala przez powódkę pozwany został poinformowany odrębnym pismem.

Dowód: umowa o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 3 września 2012 r. wraz z załącznikami oraz aneksami nr (...), zestawienie faktur poręczonych z dnia 30 września 2013 r., pismo powódki do pozwanego zawierające informacje o zawarciu umowy poręczenia oraz poręczeniu zobowiązań(...)przez powódkę (K. 95-133).

Kolejne umowy zawierane przez powódkę z dostawcami pozwanego Szpitala, a to:

- umowa z dnia 8 listopada 2012 r. o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń zawarta pomiędzy powódką a (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (k. 229-239),
- umowa z dnia 21 stycznia 2013 r. o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń zawarta pomiędzy powódką a (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (k. 197-207),
- umowa z dnia 3 czerwca 2013 r., o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń zawarta pomiędzy powódką a M. P. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) M. P. (k. 133-147),
- umowa z dnia 3 września 2013 r. o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń zawarta pomiędzy powódką a (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.(k. 36-74),

zawierały w swej treści przedmiotowo podobne postanowienia, które można było wyodrębnić jako wspólne dla poszczególnych umów o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń zawieranych przez powódkę z dostawcami. Powódka poręczyła istniejące i niewymagalne, jak również przyszłe zobowiązania szpitali wymienionych w załączniku do w/w umów, w tym również zobowiązania pozwanego Szpitala do górnej granicy określonej w w/w umowach. Poręczenie obejmowało za każdym razem zarówno zobowiązania z tytułu należności głównych jak i odsetek. W umowach zawieranych przez powódkę z dostawcami, dostawca zobowiązywał się do przekazywania powódce, zestawienia wszystkich faktur VAT wystawionych w danym miesiącu kalendarzowym w wykonaniu umów zawieranych z zakładami opieki zdrowotnej, w tym z pozwanym a wskazanymi w załącznikach do tychże umów, w terminie określonym w umowach. Ponadto umowy te, zawierały postanowienia, które w swej treści wskazywały, iż gdyby pozwany Szpital nie wywiązywał się ze swojego zobowiązania i nie regulował zobowiązań względem dostawców, strony ustalały w umowie datę zawiadomienia powódki o konieczności spłaty poręczonego zobowiązania. Powódka zobowiązywała się w określonym umową terminie od dnia otrzymania w/w wymienionego przedmiotowego zawiadomienia do dokonania zapłaty na rzecz dostawcy poręczonego zobowiązania.

Dowód: umowa o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 3 września 2013 r. zawarta pomiędzy powódką a (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wraz z załącznikami, zestawienie faktur poręczonych z dnia 30 października 2013 r., umowa o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 3 czerwca 2013 r. zawarta pomiędzy powódką a M. P. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) M. P. wraz z aneksem nr (...) a także zestawieniem faktur poręczonych z dnia 5 listopada 2013 r., 3 października 2013 r., 4 września 2013 r. oraz 13 listopada 2013 r. umowa o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 21 stycznia 2013 r. zawarta pomiędzy powódką a (...) Sp. z o.o. w W. wraz z załącznikami i pełnomocnictwem udzielonym J. J., zestawienie faktur poręczonych z dnia 11 października 2013 r., umowa o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 8 listopada 2012 r. zawarta pomiędzy powódką a (...) Sp. z o.o. w W. wraz z załącznikami, zestawienie faktur poręczonych z 11 września 2013 r., pisma powódki do pozwanego z informacją o zawarciu umowy poręczenia oraz poręczenia zobowiązań (...) przez powódkę (k. 36-277).

Mając na uwadze umowy zawarte przez powódkę z dostawcami pozwanego Szpitala, w związku z nieuregulowaniem przez pozwanego (...) zobowiązań względem swoich dostawców w ustalonym terminie, powódka przystępowała do wykonania swych zobowiązań wynikających z zawartych z dostawcami umów poręczenia, tj. umów o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń oraz umowy o współpracy w zakresie zarządzania płynnością.

Na podstawie umowy o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 3 września 2012 r. zawartej przez powódkę z (...) Sp. z o.o., z uwagi na nieuregulowanie zobowiązań pozwanego wobec dostawcy wynikających z faktur VAT nr (...) \ (...), 13 \ (...), 13 \ (...), 13 \ (...), 13 \ (...) powódka, dnia 29 października 2013 r., spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktur, powiększoną o odsetki naliczone od daty wymagalności do dnia spłaty zobowiązań a następnie pomniejszoną o przysługującą powódce prowizję. Na rachunek dostawcy wpłynęła kwota 28.194,20 zł. W tym samym dniu powódka zawiadomiła pozwanego o dokonanej spłacie wzywając go do uiszczenia zaległości. O spłacie zobowiązań przez powódkę pozwany został poinformowany także przez dostawcę.

Dowód: dokument wyliczenia do płatności na dzień 29 października 2013 r., pismo powódki z dnia 29 października 2013 r., informujące dłużnika o spłacie poręczonego zobowiązania wraz z potwierdzeniem wysłania pisma faksem oraz potwierdzeniem jego odbioru przez pozwanego, pismo dostawcy informujące dłużnika o spłacie zobowiązań (...) przez Spółkę (...), potwierdzenie przelewu kwot objętych poręczeniem na rachunek dostawcy wraz z rozliczeniem do płatności, faktury VAT nr (...) \ (...), 13 \ (...), 13 \ (...), 13 \ (...), 13 \ (...) (k. 36-94).

Na podstawie umowy o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 3 września 2013 r., zawartej przez powódkę z (...) Sp. z o.o., z uwagi na nieuregulowanie przez pozwanego swych zobowiązań względem dostawcy, wynikających z faktury VAT nr (...) \ (...), powódka dnia 26 listopada 2013 r. spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającą z w/w faktury, powiększoną o odsetki naliczone od daty wymagalności do dnia spłaty zobowiązań Szpitala przez spółkę (...), pomniejszoną następnie o należną powódce prowizję operacyjną. W związku z powyższym na rachunek dostawcy wpłynęła kwota 1.184,91 zł. W tym samym dniu powódka zawiadomiła pozwanego o dokonanej zapłacie wzywając go do uiszczenia zaległości. O spłacie zobowiązań przez powódkę, pozwany został poinformowany także przez dostawcę.

Dowód: dokument wyliczenia do płatności na dzień 26 listopada 2013 r., pismo powódki z dnia 26 listopada 2013 r., informujące dłużnika o spłacie poręczonego zobowiązania wraz z potwierdzeniem wysłania pisma faksem oraz potwierdzeniem jego odbioru przez pozwanego, pismo dostawcy informujące dłużnika o spłacie zobowiązań Szpitala przez powódkę, potwierdzenie przelewu kwot objętych poręczeniem na rachunek bankowy dostawcy wraz z rozliczeniem do płatności, faktura VAT nr (...) \ (...) (k. 75-94)..

Na podstawie umowy o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 3 czerwca 2013 r. zawartej pomiędzy powódką a M. P. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) M. P., z uwagi na nieuregulowanie zobowiązań przez pozwanego względem dostawcy wynikających z faktur nr (...) powódka dnia 27 listopada 2013 r., spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającą z w/w faktury, powiększoną o odsetki

ustawowe należne od dnia wymagalności do dnia zapłaty, pomniejszoną o należną powódce prowizję. W konsekwencji czego na rachunek dostawcy została przekazana kwota 332,80 zł. W tym samym dniu powódka zawiadomiła pozwanego o dokonanej zapłacie wzywając go do dobrowolnego uiszczenia zaległości. O spłacie zobowiązań przez powódkę pozwany został poinformowany także przez dostawcę.

Dowód: dokument wyliczenia do płatności na dzień 27 listopada 2013 r., pismo powódki z dnia 27 listopada 2013 r., informujące pozwanego o spłacie zobowiązań wraz z potwierdzeniem wysłania pisma faksem oraz potwierdzeniem odbioru pisma przez pozwanego, informacja o spłacie zobowiązań wysłana przez dostawcę, potwierdzenie przelewu kwoty objętej poręczeniem na rachunek dostawcy wraz z rozliczeniem płatności, faktura VAT nr (...) (k. 148-163).

Ponadto z uwagi na fakt, iż pozwany związany przedmiotową umową z dostawcą (...) M. P., nie zrealizował swoich zobowiązań względem dostawcy wynikających z faktur nr (...), powódka dnia 22 listopada 2012 spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającą z w/w faktur powiększoną o odsetki ustawowe należne od dnia wymagalności do dnia zapłaty, która została pomniejszona o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została przelana kwota 821,96 zł. Jednocześnie powódka poinformowała pozwanego o dokonanej zapłacie wzywając go do dobrowolnej zapłaty należności. O dokonanej zapłacie pozwany został również poinformowany przez dostawcę.

Dowód: dokument wyliczenia do płatności na dzień 22 listopada 2013 r., pismo powódki z dnia 22 listopada 2013 r. informujące pozwanego o spłacie zobowiązań wraz z potwierdzeniem wysłania pisma faksem oraz potwierdzeniem odbioru pisma przez pozwanego, informacja o spłacie zobowiązań wysłana przez dostawcę, potwierdzenie przelewu kwoty objętej poręczeniem na rachunek dostawcy wraz z rozliczeniem płatności, faktura VAT nr (...) (k. 164-172).

Ponadto:

- pozwany (...)nie uregulował zobowiązań względem dostawcy (...) M. P. wynikających z faktury nr (...) a objętych przedmiotową umową poręczenia zawartą z powódką, w związku z czym powódka w wykonaniu swego zobowiązania wynikającego z umowy poręczenia, dnia 7 listopada 2013 r., spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej, powiększoną o odsetki ustawowe należne od dnia wymagalności do dnia zapłaty, a następnie pomniejszoną o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy wpłynęła kwota 962,88 zł. Tego samego dnia powódka powiadomiła pozwanego o dokonanej zapłacie, wzywając go do dobrowolnej zapłaty należności. O dokonanej zapłacie pozwany został również poinformowany przez dostawcę.

Dowód: dokument wyliczenia do płatności na dzień 7 listopada 2013 r., pismo powódki z dnia 7 listopada 2013 r., informujące pozwanego o spłacie zobowiązań wraz z potwierdzeniem wysłania pisma faksem oraz potwierdzeniem odbioru pisma przez pozwanego, informacja o spłacie zobowiązań wysłana przez dostawcę, potwierdzenie przelewu kwoty objętej poręczeniem na rachunek dostawcy wraz z rozliczeniem płatności, faktura VAT nr (...) (k. 173-180).

- pozwany (...)nie uregulował zobowiązań względem dostawcy (...) M. P. wynikających z faktury nr (...) a objętych przedmiotową umową poręczenia zawartą z powódką, w związku z czym powódka w wykonaniu swego zobowiązania wynikającego z umowy poręczenia, dnia 23 października 2013 r. spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktury, powiększoną o odsetki ustawowe należne od dnia wymagalności do dnia zapłaty, która została pomniejszona o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została przelana kwota 3.701,34 zł. W tym samym dniu powódka poinformowała pozwanego o dokonanej zapłacie wzywając go do dobrowolnej zapłaty należności. O dokonanej zapłacie pozwany został również poinformowany przez dostawcę.

Dowód: dokument wyliczenia płatności na dzień 23 października 2013 r., pismo powódki z dnia 23 października 2013 r., informujące pozwanego o spłacie zobowiązań wraz z potwierdzeniem wysłania pisma faksem oraz potwierdzeniem odbioru pisma przez pozwanego, informacja o spłacie zobowiązań wysłana przez dostawcę, potwierdzenie przelewu kwoty objętej poręczeniem na rachunek dostawcy wraz z rozliczeniem płatności, faktura VAT nr (...) (k. 181-188),

- pozwany Szpital nie uregulował zobowiązań względem dostawcy (...) M. P. wynikających z faktury nr (...) a objętych przedmiotową umową poręczenia zawartą z powódką, w związku z czym powódka w wykonaniu swego zobowiązania wynikającego z umowy poręczenia, dnia 7 października 2013 r., spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktury powiększoną o odsetki ustawowe należne od dnia wymagalności do dnia zapłaty, która została pomniejszona o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została przelana kwota 2.302,96 zł. W tym samym dniu powódka poinformowała pozwanego o dokonanej zapłacie wzywając do dobrowolnej zapłaty należności. O dokonanej zapłacie pozwany został również poinformowany przez dostawcę.

Dowód: dokument wyliczenia do płatności na dzień 7 października 2013 r., pismo powódki z dnia 7 października 2013 r., informujące pozwanego o spłacie zobowiązań wraz z potwierdzeniem wysłania pisma faksem oraz potwierdzeniem odbioru pisma przez pozwanego, informacja o spłacie zobowiązań wysłana przez dostawcę, potwierdzenie przelewu kwoty objętej poręczeniem na rachunek dostawcy wraz z rozliczeniem płatności, faktura VAT nr (...) (k. 189-196).

Na podstawie umowy o współpracy w zakresie obsługi wierzycelności i udzielania poręczeń z dnia 21 stycznia 2013 r. zawartej pomiędzy powódką a (...) Sp. z o.o., z uwagi na nieuregulowanie zobowiązań pozwanego wobec dostawcy wynikających z faktur VAT nr (...), powódka dnia 18 listopada 2013 r. spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającą z w/w faktur VAT, powiększoną o odsetki naliczone od daty wymagalności do dnia spłaty zobowiązań Szpitala przez powódkę, pomniejszoną o należną powódce prowizję operacyjną, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została uiszczona kwota 3.777,80 zł. W tym samym dniu powódka poinformowała pozwanego o dokonanej zapłacie, wzywając go jednocześnie do dobrowolnej zapłaty należności. O dokonanej zapłacie pozwany został również poinformowany przez dostawcę.

Dowód: dokument wyliczenia płatności na rzecz dostawcy na dzień 18 listopada 2013 r., pismo powódki informujące dłużnika o spłaceniu poręczonego zobowiązania wraz z potwierdzeniem wysłania pisma faksem oraz potwierdzeniem odbioru, potwierdzenie przelewu kwoty objętej poręczeniem na rachunek dostawcy wraz z rozliczeniem płatności, pismo dostawcy informujące dłużnika o spłacie zobowiązań Szpitala przez powódkę, faktury VAT nr (...) (k. 213-219).

Ponadto, z uwagi na fakt, iż pozwany Szpital nie uregulował zobowiązań względem dostawcy (...) Sp. z o.o. wynikających z faktur VAT nr (...) a objętych przedmiotową umową poręczenia zawartą z powódką, powódka w wykonaniu swego zobowiązania wynikającego z umowy poręczenia, spłaciła za pozwanego w dniu 18 grudnia 2013 r. kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktur powiększoną o odsetki naliczone od daty wymagalności do dnia spłaty zobowiązania przez pozwanego, a pomniejszoną o należną powódce prowizję operacyjną, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została przelana kwota 11.972,33 zł. W tym samym dniu powódka poinformowała pozwanego o dokonanej zapłacie wzywając do dobrowolnej zapłaty należności. O dokonanej zapłacie pozwany został również poinformowany przez dostawcę.

Dowód: dokument wyliczenia płatności na rzecz dostawcy na dzień 18 grudnia 2013 r., pismo powódki informujące dłużnika o spłacie poręczonego zobowiązania wraz z potwierdzeniem wysłania pisma faksem oraz potwierdzeniem odbioru, potwierdzenie przelewu kwoty objętej poręczeniem na rachunek dostawcy wraz z rozliczeniem płatności, pismo dostawcy informujące dłużnika o spłacie zobowiązań (...) przez powódkę, faktury VAT nr (...) (k. 220-228).

Na podstawie umowy o współpracy w zakresie obsługi wierzycelności i udzielania poręczeń z dnia 8 listopada 2013 r., zawartej pomiędzy powódką a (...) Sp. z o.o. z uwagi na nieuregulowanie zobowiązań pozwanego wobec dostawcy wynikających z faktur VAT (...) powódka w wykonaniu swego zobowiązania wynikającego z umowy poręczenia, dnia 23 października 2013 r., spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającej z w/w faktur pomniejszoną o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy wpłynęła kwota 63.711,51 zł. Spłata nastąpiła poprzez potrącenie w/w kwoty z wierzycelności przysługującej powódce względem dostawcy z innego tytułu. Powódka zawiadomiła pozwanego o dokonanej zapłacie, wzywając go jednocześnie do uiszczenia zaległości. O dokonanej zapłacie pozwany został również poinformowany przez dostawcę.

Powódka domaga się zasądzenia należności wynikających z w/w faktur pomimo ich zapłacenia przez pozwanego przed wytoczeniem powództwa. Pozwany spłacił należności z w/w faktur na rachunek innego podmiotu niż powódka, tj. na rachunek dostawcy, mimo że pozwany o poręczeniu jego zobowiązań był informowany, zarówno przez powódkę jak i swoich dostawców. Pozwany uiszczył kwoty z w/w faktur na rachunek dostawcy (...) Sp. z o.o., uznając umowy poręczenia zawarte przez dostawców w tym (...) Sp. z o.o. a powódką za nieważne.

Dowód: dokument wyliczenia płatności na dzień 23 października 2013 r. pismo powódki informujące dłużnika o spłacie poręczanego zobowiązania wraz z potwierdzeniem wysłania pisma faksem oraz potwierdzeniem jego odbioru przez pozwanego, potwierdzenie przelewu kwot objętych poręczeniem na rachunek dostawcy wraz z rozliczeniem do płatności, faktury VAT nr (...), dowód zapłaty faktur VAT nr (...), historia operacji z dnia 18.03.2014 r. (k. 268-276).

Na podstawie umowy o współpracy w zakresie zarządzania płynnością z dnia 29 czerwca 2012 r. zawartej pomiędzy powódką a (...) S.A., z uwagi na nieuregulowanie zobowiązań pozwanego wobec dostawcy wynikających z faktur VAT nr (...), powódka w wykonaniu swego zobowiązania wynikającego z umowy poręczenia dnia, 14 listopada 2013 r. spłaciła za pozwanego kwotę należności głównej wynikającą z w/w faktur VAT, powiększoną o odsetki naliczone od daty wymagalności do dnia spłaty zobowiązań przez pozwanego, następnie pomniejszoną o należną powódce prowizję, w konsekwencji czego na rachunek dostawcy została uiszczona kwota 26.975,47 zł. W tym samym dniu powódka poinformowała pozwanego o zapłacie, wzywając go jednocześnie do dobrowolnej zapłaty należności. Powódka dochodziła jedynie należności odsetkowych w odniesieniu do należności wynikających z faktur o nr (...), w związku z okolicznością, iż pozwany regulował w/w należności po terminie wymagalności.

Jednakże w dniach 19 sierpnia 2013 r., 26 sierpnia 2013 r. oraz dnia 9 czerwca 2014 r. pozwany uregulował należności wynikające z faktur nr (...) wystawionych przez (...) S.A. w S., a które to faktury zostały objęte przedmiotową umową poręczenia zawartą pomiędzy w/w dostawcą pozwanego a powódką i przez nią poręczone.

Dowód: dokument wyliczenia płatności na rzecz dostawcy na dzień 14 listopada 2013 r., pismo powódki informujące dłużnika o spłacie poręczanego zobowiązania wraz z potwierdzeniem wysłania pisma faksem oraz potwierdzeniem nadania, potwierdzenie przelewu kwoty objętej poręczeniem na rachunek dostawcy wraz z rozliczeniem płatności, faktury VAT nr (...), dowody zapłaty z dnia 19.08.2013 r., 26.08.2013 r., 09.06.2014 r. (k. 456-480).

Pismem z dnia 15 stycznia 2014 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty należności dochodzonych niniejszym pozwem. Do dnia wytoczenia powództwa pozwany nie zadośćuczynił przedmiotowemu żądaniu.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 15 stycznia 2014 r., wraz z potwierdzeniem nadania pisma listem poleconym (k. 481-484).

Autentyczność powołanych wyżej dowodów z dokumentów nie była kwestionowana przez strony a ponadto nie budziła wątpliwości Sądu dlatego też zostały uznane za wiarygodne i poczyniono na ich podstawie ustalenia faktyczne stosownie do dyspozycji art. 244 i 245 k.p.c. Wnioski dowodowe zostały złożone w pozwie, sprzecznie od nakazu zapłaty, piśmie procesowym powoda z dnia 8 sierpnia 2014 r. oraz piśmie procesowym pozwanego z dnia 1 października 2014 r. złożonym na rozprawie dnia 6 października 2014 r.

Sąd pominął dowody zawnioskowane przez powoda w piśmie z dnia 08.08.2014r. (k. 569) pkt 4-7 po myśli art. 217 § 3 kpc uznając, że okoliczności sporu zostały już dostatecznie wyjaśnione pozostałymi dowodami.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do oceny prawnej skutków zawarcia umów pomiędzy dostawcami pozwanego (...) tj. (...) Sp. z o.o., (...) M. P., (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. a także (...) S.A. a powodem (...) S.A. w świetle treści obowiązującego stanu prawnego wynikającego z ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej w brzmieniu po zmianie ustawą z dnia 22 października 2010 r., a także ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r., o działalności leczniczej, jak również uregulowań umownych pomiędzy dostawcami pozwanego a samym pozwanym. Mając na uwadze powyższe Sąd postanowił dopuścić dowód w postaci wyroków sądów powszechnych zalegających w aktach sprawy (k. 588-727) zawnioskowanych w piśmie przygotowawczym powoda z dnia 8 sierpnia 2014 r., a także wyroku

SN z dnia 6 czerwca 2014 r. I CSK 428/13, wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 lutego 2014 r., sygn. akt I ACa 1050/13, wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 października 2013 r., V ACa 353/13, wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu z dnia 25 marca 2014 r., IX C 2004/13, wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 15 maja 2014 r., sygn. akt I C 159/14, wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 10 lutego 2014 r., sygn. akt VI GC 386/13, wyroku Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 7 listopada 2013 r., sygn. akt I C 411/13, zawnioskowanych w piśmie przygotowawczym pozwanego z dnia 1 października 2014 r.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powódka (...) S.A. w Ł. dochodziła w niniejszej sprawie od pozwanego Szpitala Wojewódzkiego Nr (...). J. K. w R. zapłaty kwoty 77.189,46 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami postępowania.

Swoje roszczenie powódka wywodziła z faktu zawarcia z dostawcami pozwanego Szpitala: (...) Sp. z o.o. w W., M. P. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) M. P. w K., (...) Sp. z o.o. w W., (...) Sp. z o.o. w W. oraz (...) S.A. w S., umów o współpracy w zakresie obsługi wierzycelności i udzielania poręczeń czy też umowy o współpracy w zakresie zarządzania płynnością i realizacji tychże umów poprzez spłatę zobowiązań pozwanego.

Stanowisko strony pozwanej sprowadzało się do zarzutu braku legitymacji procesowej po stronie powódki oraz do nieważności i pozorności umów o współpracy w zakresie obsługi wierzycelności i udzielania poręczeń czy też umowy o współpracy w zakresie zarządzania płynnością, zawartych pomiędzy powódką a dostawcami pozwanego Szpitala a co za tym idzie do zarzutu nieistnienia zobowiązania pozwanego w stosunku do powódki wobec istnienia ustawowych oraz umownych zakazów zmiany wierzyciela pozwanego Szpitala. Jak wskazał pozwany, wykonawcy zawierając, bez zgody pomiotu tworzącego, umowy z powódką, których skutkiem miało być przejście na powódkę przysługujących im wierzycelności w stosunku do pozwanego - zamawiającego, złamali zakaz przewidziany w art. 54 ust 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217) a także art. 53 ust 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej w brzmieniu ustalonym nowelizacją z dnia 22 października 2010 r. (Dz. U. z 2010 r., Nr 230, poz. 1507). Ponadto pozwany zarzucił również, bezskuteczność umów zawartych pomiędzy wykonawcami pozwanego Szpitala a powodem, skoro pozwany w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia dołączył projekty umów, w których zawarł zakaz podejmowania bez swojej uprzedniej pisemnej zgody jakichkolwiek czynności, w szczególności zawierania umów, których skutkiem mogłoby być przejście na osobę trzecią wierzycelności przysługującej wykonawcy w stosunku do zamawiającego albo wstąpienie osoby trzeciej w prawa zaspokojonego wierzyciela. Przedsiębiorcy - dostawcy, wyłonieni w wyniku przetargu podpisali umowy o treści zgodnej z projektami załączonymi do SIWZ. Dodatkowo w postępowaniach przetargowych pozwany wymagał od oferentów złożenia oświadczeń o zapoznaniu się z SIWZ i przyjęciu jej bez zastrzeżeń, a w/w wykonawcy oświadczenia takie złożyli, akceptując tym samym ustanowiony zakaz. W świetle powyższego zdaniem pozwanego, brak zgody na zawarcie umów poręczenia jego zobowiązań przez organ tworzący, powodował bezskuteczność dokonanych przez powódkę poręczeń. Umowy o współpracy zostały więc zawarte przez powoda z obejściem prawa i nie mogą stanowić podstawy do nakładania jakichkolwiek obowiązków na pozwanego a co prowadzi do wniosku, iż brak jest podstawy prawnej roszczenia powoda, gdyż taką podstawą nie jest art. 518 § 1 pkt 1 k.c.

Na wstępie rozważań należy wskazać, iż w niniejszej sprawie zastosowanie znajdują przepisy ustawowe a to art 54 ust 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217) a także art. 53 ust 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej w brzmieniu ustalonym nowelizacją z dnia 22 października 2010 r. (Dz. U. z 2010 r., Nr 230, poz. 1507). Zgodnie z przepisem art. 54 ust 5 ustawy o działalności leczniczej czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela samodzielnego zakładu opieki zdrowotnej może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot tworzący. Podmiot tworzący wydaje zgodę albo odmawia jej wydania biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych oraz w oparciu o analizę sytuacji finansowej i wynik finansowy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej za rok poprzedni. Zgodę wydaje się po zasięgnięciu opinii kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Zgodnie zaś z art. 54 ust 6 czynność prawna

dokonana z naruszeniem ust 2-5 jest nieważna. Odpowiednikiem obecnego art. 54 ustawy o działalności leczniczej był art. 53 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej w brzmieniu ustalonym nowelizacją z dnia 22 października 2010 r. Ustawodawca wprowadził wymóg uzyskania zgody podmiotu tworzącego (organu założycielskiego) do dokonania czynności prawnej mającej na celu zmianę wierzyciela samodzielnego zakładu opieki zdrowotnej w celu ograniczenia wtórnego obrotu wierzytelnościami szpitali, co wiązało się z dodatkowymi kosztami dla zakładów opieki zdrowotnej. Przepis ten, mimo, iż stanowi ograniczenie zasady wolności działalności gospodarczej, to mieści się w zakresie określonym w art. 31 ust 3 Konstytucji RP, który dopuszcza ograniczenie w zakresie konstytucyjnych wolności i praw gdy jest to konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób.

Warto zaznaczyć, iż w poprzednio obowiązującym stanie prawnym do umów zawieranych przez wierzycieli z zakładami opieki zdrowotnej wprowadzono z reguły postanowienia o zakazie cesji wierzytelności przysługujących wobec szpitali bez wiedzy i zgody szpitala, a czyniono to - jak wyżej wskazano - w celu ewentualnego ograniczenia obrotu wierzytelnościami w interesie zadłużonych szpitali. Przed roszczeniami subrogacyjnymi poręczycieli, szpitale broniły się m. in. tym, że zawierane przez ich wierzycieli umowy poręczenia stanowiły de facto postać umowy faktoringu lub umowę o zbliżonych do niej skutkach prawnych. Miało to w rezultacie prowadzić do nieskuteczności poręczenia z racji naruszenia odpowiedniego pactum de non cedendo w myśl art. 509 k.c. Należy w tym miejscu dodać, że pactum de non cedendo nie chroni dłużnika poręczonej wierzytelności przed wstąpieniem poręczyciela w prawa zaspokojonego wierzyciela. Przyjmując bowiem założenia, że poręczyciel płacąc dług główny, który wynikał z umowy wyposażonej w pactum de non cedendo, nie nabywa ze względu na to zastrzeżenie, spłaconej wierzytelności, oprócz konfliktu z treścią art. 518 § 1 pkt 1 k.c. osłabiałoby by znaczenie gospodarcze tej umowy i nadmiernie ograniczało uprawnienia poręczyciela. W konsekwencji strony dzięki subrogacji mogą osiągnąć cel, którego nie mogłyby osiągnąć przy pomocy przelewu wierzytelności. Dlatego też, szczególnie ważką kwestią jest zawieranie umów poręczenia jedynie w celu omięcia pactum de non cedendo - jako czynności, która może w konsekwencji prowadzić do naruszenia zasady swobody umów, względnie do obejścia prawa.

Przywołując w tym miejscu wyrok Sądu Najwyższego z 6 czerwca 2014 r. I CSK 428/13, należy wskazać, że w odniesieniu do braku skuteczności prawnej zamieszczonego w umowach wierzycieli z zakładami opieki zdrowotnej pactum de non cedendo w stosunku do podmiotów udzielających np. poręczenia za zobowiązania szpitali (art. 57 k.c.) i wywodzących następnie roszczenia z subrogacji ex lege (art. 518 § 1 k.c.) wprowadzenie kategorycznej sankcji w postaci nieważności każdej czynności prawnej (nie tylko cesji wierzytelności) dokonanej bez zgody organu założycielskiego, należy traktować jako swoiste remedium legislacyjne na wskazany wyżej brak skuteczności postanowień umownych wyłączających możliwość cesji wierzytelności szpitalnych. Ponadto Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 24 kwietnia 2008 r., IV CSK 39/08 wyjaśnił, że zawarcie przez wierzyciela szpitala umowy poręczenia z innym podmiotem, mimo umieszczenia w umowie ze szpitalem postanowienia pactum de non cedendo, byłoby wprawdzie działaniem zgodnym z treścią zobowiązania, ale nie da się ono pogodzić z zasadą rzetelności i lojalności w wykonaniu zobowiązania względem kontrahenta, bowiem naruszało jego uzasadniony interes. Taka sytuacja mogłaby prowadzić do uznania poręczenia za nieważne w świetle art. 353¹ k.c. jako naruszającego zasady współżycia społecznego. Nadmienić należy także, iż w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2012 r., III CZP 10/12 przyjęto, że umowa poręczenia może być uznana za pozorną (art. 83 § 1 k.c.), zawartą w celu ukrycia innej czynności prawnej, tj. przelewu wierzytelności wykluczonego w stosownym pactum de non cedendo. (art. 509 k.c.)

Sąd Okręgowy aprobuje i podziela poglądy wyrażone przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu orzeczenia z dnia 6 czerwca 2014 r., sygn. akt I CSK 428/13, w uzasadnieniu wyroku z dnia 24 kwietnia 2008 r., IV CSK 39/08, w uchwale z dnia 20 kwietnia 2012 r. III CZP 10/12 a także orzeczeniu z dnia 25 listopada 2010, I CSK 703/09 oraz stanowisko wyrażone przez tut. Sąd Okręgowy w poprzednich orzeczeniach.

W ocenie Sądu Okręgowego nie można zaakceptować poglądu wyrażonego przez powoda zarówno w pozwie jak i piśmie procesowym z dnia 8 sierpnia 2014 r., a to przez wzgląd na cel i charakter regulacji prawnej zawartej w art. 53 ust 6 i 7 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, obecnie art. 54 ust. 5 i 6 ustawy o działalności leczniczej. Przewidziano w

niej nie tylko zakaz dokonywania czynności prawnych prowadzących do zmiany wierzyciela zakładu opieki zdrowotnej ale i też szczególną reglamentację prawną obrotu wierzytelnościami szpitalnymi i to nie tylko w interesie samej jednostki leczniczej ale także w interesie ogólnym. Świadczą o tym wskazane w ustawie przesłanki udzielenia (odmowy) wyrażenia zgody, takie jak konieczność zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych, analiza finansowa i wynik finansowy zakładu opieki zdrowotnej za rok poprzedni, czas udzielenia zgody, procedura jej udzielenia a także przyznanie legitymacji czynnej organowi założycielskiemu w procesie o stwierdzenie nieważności czynności prowadzącej do zmiany wierzyciela. Należy zaznaczyć, iż ustawodawca przyjął kategorię sankcji w postaci nieważności czynności prawnej, dokonanej bez zgody organu założycielskiego. (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 6 czerwca 2014 r., I CSK 428/13).

Ponadto art. 54 ust 6 ustawy o działalności leczniczej, wskazuje, że legitymacja czynna organu założycielskiego (w procesie o stwierdzenie nieważności czynności dokonanej bez jego zgody) przysługuje w przypadku każdej czynności prawnej mającej na celu zmianę wierzyciela. Brak jest ograniczenia obowiązującego w poprzednim stanie prawnym do czynności prawnych w postaci przelewu wierzytelności. Czynnością prawną w rozumieniu art. 54 ust 5 ustawy o działalności leczniczej w niniejszej sprawie, jest zapłata przez powoda za zobowiązania pozwanego wobec wykonawców pozwanego, w wyniku której nastąpić miała zmiana wierzycieli Szpitala. W powyższej kwestii organ założycielski pozwanego nie wyraził zgody na takową zmianę. Zawieranie przez wykonawców pozwanego Szpitala, bez zgody podmiotu tworzącego, umów z powodem, których skutkiem miało być przejście na powoda przysługujących im wierzytelności w stosunku do pozwanego, skutkowało naruszeniem zakazu przewidzianego w art. 54 ustawy o działalności leczniczej i art. 53 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej co spowodowało nieważność czynności prawnych w części prowadzącej do zmiany wierzyciela.

Dodatkowo wskazać należy, iż powódka w niniejszej sprawie zawierała z dostawcami pozwanego specyficzne umowy zwane umowami o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń a także umowę o współpracy w zakresie zarządzania płynnością. Przepis art. 65 § 2 k.c. wskazuje reguły interpretacyjne mające zastosowanie przy wykładni umów. Zadaniem wykładni jest odtworzenie rzeczywistego celu umowy i zgodnej woli stron z uwzględnieniem nie tylko zawartych w niej sformułowań. Sąd, dokonując wykładni, powinien uwzględniać pozatekstowe okoliczności - kontekst faktyczny, w jakim umowę uzgadniano i zawierano, przyjęte zasady i zwyczaje współpracy między stronami, jak i w relacjach stron z innymi osobami, okoliczności złożenia oświadczeń woli, zachowanie się stron przed zawarciem umowy. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2001 r., sygn. akt. IV CKN 356/00, z dnia 29 stycznia 2002 r., sygn. akt V CKN 679/00). Ponadto zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2010 r., I CSK 703/09, ocena charakteru umowy zależy nie od jej nazwy, ale od rzeczywistej treści oraz celu i zgodnego zamiaru stron.

W okolicznościach niniejszej sprawy powódka będąc podmiotem profesjonalnie zajmującym się obrotem wierzytelnościami oraz ich windykacją, a także pośrednictwem pieniężnym, udzielaniem kredytów i badaniem rynku finansowego, finansując działalność dostawców stosowała formę prawną poręczenia. Jako podmiot profesjonalnie zajmujący się obrotem i windykacją wierzytelności, powódka otrzymywała prowizję z tytułu świadczonych usług. Ponadto wobec powszechnie znanej trudnej sytuacji finansowej placówek publicznej służby zdrowia, w tym i pozwanego Szpitala, umowy te, zawarte zostały w określonym kontekście sytuacyjnym, gdzie wiadomo było, że pozwany nie będzie w stanie zapłacić za swoje zobowiązania w terminie. Strony tych umów miały świadomość, że zawarte umowy - nazwane umową gwarancji, umową zarządzania płynnością, umową współpracy w zakresie wierzytelności i udzielania poręczeń - stanowią alternatywę dla cesji, dla której w stosunku do szpitali ustawodawca wprowadził ograniczenia. Dodatkowo nie bez znaczenia pozostaje fakt, że pozwanego oraz powódkę nie łączyły żadne stosunki gospodarcze uzasadniające udzielenie przez powódkę poręczenia za zobowiązania pozwanego jako dłużnika. Nazwanie zatem umów, umowami o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń, czy też umową o współpracy w zakresie zarządzania płynnością pozwoliło powodowi na ominięcie bezwzględnie obowiązującej normy prawa powszechnie obowiązującego tj. art 54. ust 5 ustawy o działalności leczniczej. Niekonsekwencja w operowaniu pojęciami i nazewnictwem przez powódkę, jak trafnie zauważył pozwany, niewątpliwie dowodzi, że powód chciał istotnie ukryć rzeczywisty cel umowy jakim było ominięcie zakazu cesji

wierzytelności. Analiza treści wskazanych wyżej umów pozwala przyjąć, że w rzeczywistości były to ukryte umowy cesji wierzytelności - mając na względzie w szczególności ich postanowienia, okoliczności związane z ich realizacją, postanowienia umów Szpitala z dostawcami oraz przepisy ustawy o działalności leczniczej.

Należy zaznaczyć, iż u podstaw poręczenia leży stworzenie przede wszystkim stanu zabezpieczenia. Ustalenia faktyczne dokonane w niniejszej sprawie wskazują na komercyjny i ekonomiczno-prawny charakter standardowych umów o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń czy też umowy o współpracy w zakresie zarządzania płynnością. Z okoliczności niniejszej sprawy wynika w sposób niewątpliwy, iż poręczyciel - przedsiębiorca liczył przede wszystkim na nabycie spłaconej wierzytelności i nie był zainteresowany podejmowaniem jakiegokolwiek obrony przed roszczeniem zgłoszonym przez wierzycieli Szpitala, a nabytą w wyniku spłaty wierzytelność mógł traktować jako określoną inwestycję kapitałową. Zasadniczy, typowy cel poręczenia w postaci stworzenia stanu zabezpieczenia dla wierzyciela zakładu opieki zdrowotnej zszedł tutaj wyraźnie na dalszy plan. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 6 czerwca 2014 r. I CSK 428/13, takiej "komercjalizacji" poręczenia sprzyja dodatkowo obecna konstrukcja umowy poręczenia, która nie wymaga zgody dłużnika głównego (pозwanego szpitala) dla skuteczności tej umowy, mogłaby być ona zawarta nawet wbrew woli tego dłużnika.

Mając na uwadze powyższe, zdaniem Sądu Okręgowego nieważne są poręczenia udzielone przez powódkę na podstawie umów o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń oraz umowy o współpracy w zakresie zarządzania płynnością za zobowiązania pozwanego zakładu opieki zdrowotnej tj. pozwanego Szpitala, bez wymaganej zgody organu założycielskiego tego zakładu. W okolicznościach niniejszej sprawy poręczenia udzielone przez powódkę na mocy umów o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń a także umowy o współpracy w zakresie zarządzania płynnością, zawarte z dostawcami pozwanego Szpitala, należą do grupy czynności prawnych mających na celu zmianę wierzyciela w rozumieniu przepisów art. 53 ust 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, obecnie art. 54 ust 5 ustawy o działalności leczniczej; a zatem w świetle powyższego powództwo podlegało oddaleniu o czym orzeczono w pkt I wyroku. O kosztach orzeczono po myśli art. 98 § 1 i 3 k.p.c. jak w pkt II wyroku.